

La Ciutat

Quinzenal afiliat a l'Esquerra Republicana de Catalunya

Redacció i Administració: Alonso Martínez, 27 - NÚMERO SOLT: 10 CENTIMS

DAVANT LES ELECCIONS

CAMÍ DE LA VICTÒRIA

Per fi, a primers de Desembre, arribarà el dia en què a Tàrrega el poble aconseguirà fer-hi entrar en la seva plenitud l'esperit republicà i catalanista que ja des de fa dos anys i mig presideix els destins de gairebé totes les viles, ciutats i pobles de la nostra pàtria.

Serà el dia en què la democràcia targarina manifestant-se amb tota puixança i llibertat, deixant de banda les coaccions i arreconant els servilismes, esborrarà d'una vegada i per sempre aquella llegenda vergonyant que hi ha al voltant del nom de la nostra ciutat, i que ha pogut bastir-se gràcies a uns senyors que mancats d'altre ideal —i aquest sí que el tenen viu— que no sigui el dels seus interessos particulars, han fet una política negativa, pobra, i a més a més, rònega, buida, retardada.

Nosaltres, adonant-nos d'això, conscients de la significació que tindrà per la democràcia targarina la mobilització del mes de Desembre proper, ens aprestem a la lluita, no per altra cosa que per servir els interessos d'aquesta democràcia, i per endegar l'impetu de la vida de renovació que s'hi trobarà.

I ho farem amb totes les nostres forces. Amb la convicció d'uns ideals intensament sentits. En nom de l'amor que tenim a Tàrrega que la voldríem veure gran, lliure, forta, culta en l'avançada d'aquell ideal de la Catalunya ciutat...

Per això lluitarem i no repararem en cap esforç. I segurs de què interpretarem la voluntat del poble al que per damunt de res i amb tota passió volem servir, no ens dona cap temença la responsabilitat de tenir d'agafar les regnes del govern municipal.

Al contrari, el que fa és enfortir-nos, i és que davant dels múltiples problemes que se'ns poden presentar, ja gairebé tots previstos, nosaltres hi tenim una solució. Som un partit amb un pensa-

ment de govern, amb uns ideals ben definits i clars, i en totes les orientacions, en totes les solucions, havent-li el comú denominador de què desitgem el bé de Tàrrega, res ens pot espantar, sinó que tenim la seguretat de què podríem donar satisfacció a una munió de coses que anhela el poble.

Anant així a la lluita, doncs, forçosament es té d'esperar segur la victòria. I més encara quan podrem anunciar en la seguretat que ens quedarem curts, que el programa amb el que lluitarem i els homes que presentarem perquè el portin a la realitat, estaran a l'altura dels propòsits que ens animen i del que cal i demana tota la ciutat.

Un programa que posant-se de manifest oportunament, es complirà des del principi al fi sense eludir ni el més mínim punt.

I els homes que aniran a aplicar-lo, seran dignes del programa. Homes capacitats, homes de bona voluntat, homes d'impetu que no s'acovarden davant de cap perill ni dificultat. Homes que estiguin sempre per defensar al poble i no els interessos particulars.

I aquests homes disposats tots conjuntament a fer feina, disciplinats, i amb una voluntat i unes ganes formidables de fer feina i estant en contacte directe amb el poble, sabran ésser uns veritables representants d'aquest, i no com aquell Sr. A. o el Sr. B., que no són altra cosa que això, que el senyor A., o el Sr. B. I fins així capten els vots, valent-se de què siguin el Sr. A. o el Sr. B.

Millor dit, es buscarà l'home capacitat, l'home interessat en fer alguna cosa de profit, tal com molt atinadament demanava CRÒNICA TARGARINA, el setmanari targarí de més circulació en el seu editorial del número últim. I es procurarà que aquest home tingui passió, voluntat, impetuositat si cal, perquè no es deturi davant de res ni ningú.

I així el ciutadà republicà, el ciutadà obrer, el

Handwritten notes:
 Antoni Gaudí
 1900
 1900

Les eleccions s'apropen

Ens dol d'una banda que s'hagin aplaçat les eleccions que la Generalitat havia convocat, pel dia 12 de novembre, i ens dol com a nacionalistes, per què ens demostra com tenim d'anar a remolc del que es disposi a Madrid, i com poble acostumat a ésser manat ens ajupim sempre a les conveniències d'Espanya.

Però d'altra banda, era d'imperiosa necessitat, l'ajornament de les eleccions municipals, i ens cal reconèixer l'encert de què se celebrin sense premures, després de les generals a Corts espanyoles.

En efecte el mecanisme de les eleccions, implicaria a les *meses*, una barreja i duplicitat de funcions, en el període pre i electoral, que portaria un destorb, no fàcilment superable.

Poden escarrassar-se cridant i blasmant els periòdics no afins a la nostra ideologia, els de dreta i d'esquerra que sembla que s'hagin conjuramentat contra nosaltres. Tot i els seus crits, intimament saben i els consta com és *completament impossible*, fer les eleccions en dos diumenges consecutius, de Consellers als Ajuntaments i diputats a les Corts espanyoles.

Són marramaus extemporanis, amb els que pretenen difamar una obra justa i recta, i unes disposicions dictades de cara a la realitat.

Perquè caldria preguntar a aquesta gent de «La Veu de Catalunya», de «La Publicitat», d'«El Correo Catalán» i de «L'Opinió» que s'escargamellen, si és que creuen factible amb l'actual regisme electoral, el fer dues eleccions completament distintes en dos diumenges seguits.

Si és que la presentació de candidats, constitució de *meses*, nomenaments d'apoderats i d'interventors, eleccions complementàries dos diumenges després cas d'haver-n'hi reclamacions, escrutini total, propaganda, repartiment de candidatures, etc. no suposa, una total separació de les dues eleccions.

Solament la mala fé, que en els moments en què la lluita s'apropa cega l'enteniment, és la que

catalanista, l'home d'esquerra i el que vol el bé de Tàrraga, es trobaran identificats amb la candidatura.

Ciudadans, republicans catalanistes d'esquerra, obrers, agricultors, targarins, apresteu-vos, doncs, a la lluita [pel triomf de la vostra candidatura. Defensarà els vostres ideals. Anirà a la lluita per vosaltres. Els vostres interessos, les vostres aspiracions, que seran els de tots, seran els nostres.

Anem, doncs, tots plegats al triomf. El gran triomf de la democràcia targarina.

fa proferir blasmes, que no convencen ni a la pròpia empresa.

En les eleccions a diputats al Parlament espanyol, s'emprarà el sistema d'elecció de majories en grans circumscripcions, les provincials, com es feu en les de Corts Constituents i al Parlament Català.

Sense que el sistema que fixa la Llei de 25 de juliol del present any, sigui un avenç en el seu gènere i menys pugui comparar-se amb l'establert a Catalunya, per a les properes eleccions municipals, cal dir, que assenyala, la mort política dels «señoritos» de districte que abans ens venien facturats des de Madrid. Amb tal sistema, s'han acabat, els Alonso Martínez, germans i fills, que el centralisme madrileny ens regalava, no els veurem més el pèl, i ells, perfectes coneixedors del districte que anaven a representar i de les seves ànsies, no confondran ja més, la Cervera segarrenca, amb la Cerbere francesa.

Unes eleccions fetes per una democràcia conscient, no poden tolerar l'article 29 de l'antiga llei, que la vigent, bandeja.

Els candidats hauran d'obtenir el 40% dels votants, per a sortir elegits, i s'haurà de nomenar un diputat per cada 50.000 habitants, corresponent-ne a Lleida, 6, 4 per majoria i 2 per les minories.

Ara un bon encert dels representants del nostre Partit a les comarques lleidatanes en l'escollir els quatre candidats, i que sien aquests, en el possible, valors comarcals.

Sembla que les eleccions municipals, se celebraran el 17 de Desembre, i ací sí que cal fer l'elogi de la llei que les regularà.

Sense els inconvenients d'un regisme proporcional—el principal, el de no resultar-ne un partit amb prou força numèrica per a desenrotllar un programa de govern—l'actual majoritari, amb un gran marge per les minories—un 35%— i un sistema per llistes concorrents, és d'un avenç notable en el camp de la democràcia.

Es votaran idees i no homes. Aquells homes que van a administrar, deuran fer-ho amb un pensament polític concret, i no sortiran aquells consellers que es treballaven un districte, sino que cada regidor, haurà de comptar amb vots de tots els carrers dels pobles, ni tampoc aquelles candidatures «olles», que aplegaven amb un lema de «Monarquia, etc. etc. els banquers que dominaven el barri dels jueus, amb el representant de la carretera d'Agramunt, i el del carrer Agoders.

Tàrraga elegirà 16 consellers, 11 per majoria i 5 per minoria.

El problema escolar que està creant l'Ajuntament

Ja hem arribat i fins i tot hem passat del dia 1 d'Octubre. I bé, què ha succeït?

Res. Res més que allò que ja ens pensàvem, o sigui que la bona disposició de l'Ajuntament o d'algué de l'Ajuntament (i potser perquè només era algué qui la tenia, així ha succeït) per a què a Tàrrrega s'evités el problema que s'anava a presentar i s'ha presentat no ha estat confirmada pels fets.

Hem arribat al dia 1 i a Tàrrrega ens hem quedat sense un col·legi oficial de segon ensenyament. ¿Per què? Doncs perquè es començaren les gestions massa tard i els senyors de l'Ajuntament s'hi adormiren, quan era una cosa de no deixar-la dia i nit, i no pas pensar que es resoluria fent quatre gestions, prometent unes pessetes i quedar tan tranquil·lets. Ah, i així poguer després donar la culpa a la Generalitat. Però és que ja es començà la casa per la teulada. Perquè digueu, ¿com voleu que aquesta faci res, si no se li facilita un local? Però no un local per acabar, que el volen fer servir per segon ensenyament i per primer i per no sé quantes coses més i en el que no hi té cabuda ni la sexta part de la població escolar de Tàrrrega, sinó que un local ja llest, un local en el que si fos ofert pogués ja fer-s'hi una inspecció i donat d'alta després d'aquesta, la cosa hauria restat enormement avançada.

I aquest local l'Ajuntament el té. El té i un fet que demostra la seva bona voluntat en aquestes coses, és que des del dia 1 és seu, ben seu i encara és hora que n'hagi pres possessió, abandonant així la defensa d'uns interessos del poble.

L'Ajuntament té dret a prendre'n possessió i a utilitzar-lo per al que més li convingui, des del moment en què el contracte ha quedat incomplert. I ha estat així perquè des del dia 1, allí no es fa el segon ensenyament. No es fa, ni podria fer-s'hi.

Ara que l'Ajuntament s'ha cregut que havent-se complert això, ell podia restar tan tranquil·let. Doncs no..., d'això ell no tenia de preocupar-se'n. N'hi ha uns altres que es preocupen en aquest sentit de si es compleix. El que l'Ajuntament té de fer, però, és volguer el que és seu, i si davant de la impossibilitat del compliment del contracte o de l'incompliment ja consumat deserta de la seva obligació, no fa altra cosa que fer un present a uns senyors... i això és intolerable i perjudicial als interessos del poble.

Si, perjudicial, enormement perjudicial, pel

que ara anem a dir. Primer, perquè oferint-se aquell local o si més no la part que ara ha quedat sense que s'utilitzi, per al fi que ja es destinava o sigui el de segon ensenyament, ara Tàrrrega no es fíndria de veure en la vergonya en què es troba.

Segonament, perquè solucionaria un problema que ha pres ja greus proporcions. I no som nosaltres els que ens l'inventem. «Crònica Targarina», en els seus dos últims números l'ha posat en evidència, encara que no hi hagi gosat a donar una solució que és la més ràpida i econòmica.

El problema l'ocasiona l'augment enorme de matrícula que han experimentat les escoles de l'Estat. Un veritable èxit que prendria proporcions considerables, ja que coneixem el pensament de molts pares, si es vegés que ja hi ha locals i tot no es trobés en l'estat de misèria d'ara.

¿I sabeu quina seria la solució? Doncs oferir el local, o part del local, o sigui el que sigui, del que ha passat novament a ésser de l'Ajuntament.

Perquè cal que el poble sàpigui que si l'Estat no envia mestres és perquè no té lloc... no té lloc. S'estan fent unes escoles, però *no estan acabades* i fins que n'estiguin no poden ésser aprovades. Ara bé, si l'Ajuntament oferís local... un local que ja té, el que es necessités del local que ja té, si l'oferís d'una manera oficial, clara, terminant, seguit de l'interès que es té de posar en aquestes coses per obtindre'n un resultat positiu, l'Estat admetria els locals i vindrien els mestres, i es sortiria dels locals rònecs, esquifits, i quedarien servits els més elementals principis pedagògics, i per altra banda podria venir el segon ensenyament oficial.

Ja veieu, doncs, si en són de clars els termes d'aquest problema. Problema que existeix perquè l'Ajuntament no ha ofert res en concret per aquests dies. Només un grup escolar per acabar i encara insuficient.

La solució, doncs, està ben clara. Com que si avui es necessita el dia primer de Gener encara es necessitarà més, que es comenci ja des d'ara a oferir el local que és seu i ja no s'utilitza per al segon ensenyament. Que es faci així i vindran els mestres. Mentrestant s'enllestiran els grups escolars, es podran donar d'alta i obtindre'n més, es tindrà lloc pel segon ensenyament i el dia primer de Gener Tàrrrega no es trobarà ni en la més mínima dificultat. Encara que d'això ja ens hem podrem cuidar nosaltres.

Ara, però, urgentment i per damunt de tot, cal

solucionar el que «Crònica» denunciava. Cal fer-ho, i no pot deixar de fer-se. És un problema ja real, viu. Cal fer-ho i no pot deixar-se de fer, ja que no solament és deixar de resoldre un greu problema, sinó que és abandonar els deures de governant, voler desprestigiar l'ensenyament oficial i descuidar els interessos més vius d'un poble, com és el permetre el mal ensenyament que malgrat la bona voluntat, forçosament té de donar-se als infants.

I l'Ajuntament té la solució. Cal que l'apliqui. Ni que com a últim terme tinguin d'entrar per una mateixa porta els de l'ensenyament oficial i el particular que té d'acabar el 1 de Gener. L'edifici és ja tot del poble; si... però nosaltres que no volem crear ni la més mínima dificultat, proposem, si més no, que mentrestant, se n'ocupi el que calgui. El que no pot ésser ni té dret d'ésser, però, perquè és una vergonya el que està succeint ara.

Ja veieu, doncs, si n'és de clara la nostra posició i si n'és de fàcil la solució dels problemes que s'ha creat. És qüestió de *bona voluntat*. Res més que bona voluntat.

Del Talladell

Una coltellada al caciquisme

Ha estat fallada pel Jutjat de primera instància de Cervera, a favor d'un vet del nostre poble, l'interdicte que li havia promogut, qui al Talladell és representant del caciquisme més retrògrad.

L'esperit intolerant del senyor feudal havia portat als Tribunals una qüestió que no afectava interessos particulars, sinó públics.

Fou la Comissió Gestora del Talladell, qui concedí permís d'obrir una portalada que guaitava a un camí públic, i el criteri de la majoria de la Comissió Gestora, és el que ha prevalgut.

Davant per davant, un poble que no es deixa prendre els seus drets, i l'aristocràcia del diner, a qui no acompanya la raó, i procura arrambar el que no és seu, els assumptes només poden fallar-se a favor del sobirà veritat, que és el poble.

Dels carrers i camins públics, en disposen les Corporacions municipals, autèntiques representants dels pobles, i si en altre temps influències de cacics feien gemegar i tenir sota son domini, col·lectivitats i drets, avui dia la República—no pas però amb l'extensió necessària—ha portat arreu de Catalunya i Espanya una alenada de veritat i d'igualtat.

Aquest és un dels reduïtes, el de la Justícia, que més és precs guanyar a la causa de la República, car en ell hi estan amagats un gran número de monarquitzants que ajuden la reacció i fan desesperar els pobles, al veure com encara prosperen procediments i privilegis, que hom creïa amb la vinguda d'un 14 d'Abril de 1931, completament desats a l'esgoffa i soterrats.

Bo és que entremig dels qui administren l'excelsa funció de determinar el just de l'injust, hi hagin esperits joves, que no es deixen abassegar per prejudicis arcaics i inconfessables i saben fallar justament.

Ens felicitem, doncs, de la victòria d'un bon amic nostre i de la Comissió Gestora, tant pel que té d'interès en reivindicar drets comuns a tots els veïns del Talladell, com per la ferida de mort, que en victòries com la d'avui, s'infereixen a l'irreductible enemic de les democràcies, el caciquisme, representat al nostre poble per la família Gaya-Gassol.

Cap consciència liberal no pot posar una fita al pensament dels homes ni al destí dels pobles en el curs de la civilització...

(Companys).

Imp. «Crònica Targarina». - Telèfon 122—Tàrrrega

Fàbrica de gel

Marius Amigó

Avinguda Catalunya

Llegiu i propagueu

La Humanitat

Ramon Novell

Fàbrica de Gasoses

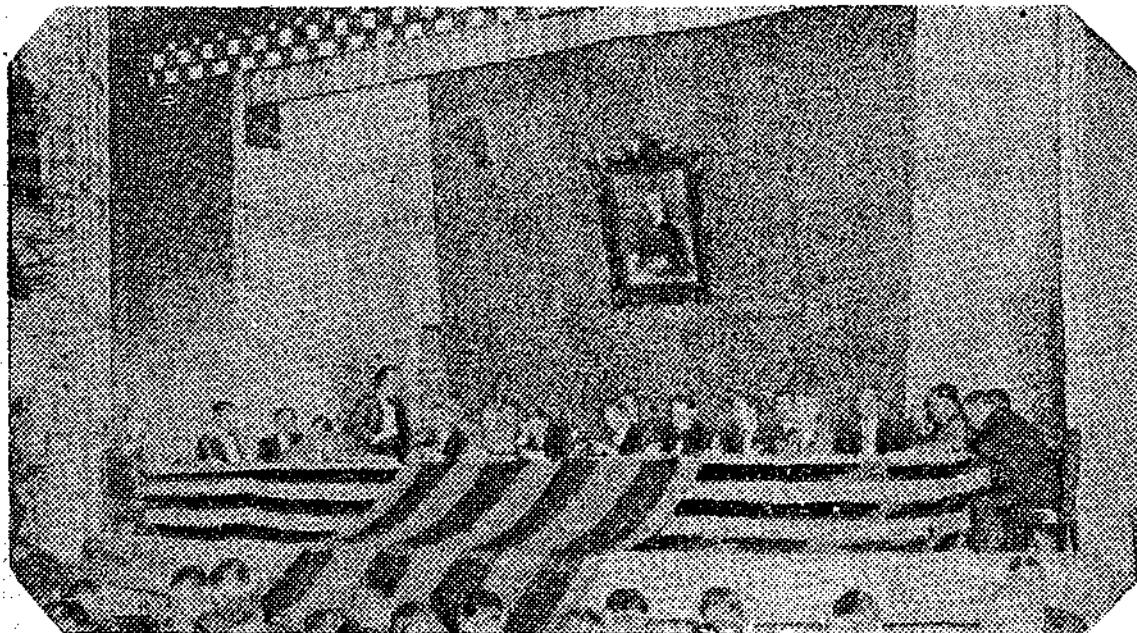
TÀRREGA

LES GANGUES

CAMISERIA I GÉNERES DE PUNT

TÀRREGA

El Congrés d'Esquerra

Ventura Gassol, pronunciant el seu discurs en el Congrés d'E. R. de C.

Amb un èxit formidable, el dissabte dia 9 del corrent tingué lloc el Congrés extraordinari d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Seguint l'ordre del dia, foren ratificats per unanimitat i aclamació els acords del Comitè Executiu del Partit, de l'expulsió del grup de «L'Opinió» i solució de l'afer de l'Ajuntament.

També s'acordà en mig d'un gran entusiasme, ratificar, com mai, els principis nacionalistes i esquerristes del Partit.

Tractant d'aquests aspectes, es pronunciaren diversos parlaments, sobressortint, però, els dels senyors Macià, Gassol i Companys.

Al Congrés hi assistiren en representació

d'Unió Republicana de Tàrraga, el Sr. Amigó, com a membre del Consell Executiu i, el Sr. Canyelles, com a delegat.

En fi, un acte d'afirmació més, acte de democràcia en els que els dirigents del partit es posen en contacte amb els que representen, del partit que avui governa a casa nostra i que d'ací uns dies el poble de Catalunya, l'autènticament esquerrista i democràtic, una vegada més li ratificarà la confiança, fent triomfar plenament els ideals que encarna.

I aci a Tàrraga no ens quedarem pas endarrerats, esteu-ne segurs.

Joan Selves i Carner

Un governant. Per fi Barcelona al pronunciar el seu nom sent la seguretat de què és governada, de què hi ha qui vetlla per ella, de què realment es treballa i es fa perquè d'una vegada quedi neta de la immundícia social que vivint a les seves espalles era el ferment que produïa la intranquil·litat.

Barcelona tota, té la sensació de què es veurà alliberada d'això, i és una sensació que la confirma la realitat. No cal, si més no, que donar una ullada als llocs on tota aquella xurma pul·lulava, i els trobareu deserts. Hi ha pànic, veritable pànic. I fugen de Barcelona i fugiran de Catalunya (perquè a tot Catalunya així pensa actuar en Selves), a corrua feta, espantats.

«N'hi havia tant de peix—deia precisament en Selves, plé de modèstia, l'altre dia—que només ha calgut parar les xarxes i ens les hem trobat plenes».

I això enlaira encara més el prestigi d'en Selves. Diu que el que els altres no saberen fer, ell, temperament d'home de govern, ho ha volgut fer i ho ha fet.

Aquests dies, però, el nom d'aquest jove governant, s'ha vist encara rodejat d'un nou triomf. La solució d'un dels conflictes més grans que mai s'haguessin presentat a Catalunya: La vaga del «Front únic d'electricitat, gas i aigua».

Ell, imposant la seva autoritat i el seu ferm criteri va saber evitar-ho i resoldre-ho d'una manera justa i digna.

I per avui no en volem dir res més. En l'hora però, que tothom en parla, nosaltres no podem deixar-ho passar per alt i fer-li prova de la nostra adhesió més entusiasta a la seva obra de govern.

I que no obliidi ningú que En Selves és un home de l'Esquerra i que es troba recolzat per aquesta.

En Miquel Santaló

Conseller primer del Govern de la Generalitat

Selves i Carner, per al càrrec de Governador General i Comissari d'Ordre públic. L'entrada al Govern dels senyors Santaló, Mestres, Martí Barrera i Ventosa i Roig, garantitzen el sentir que abans s'apuntava, i aporten al Govern de Catalunya, homes que a una gran puresa de principis d'actuacions, hi uneixen el d'ésser autèntiques representacions de corrués de catalans que potser no s'hi veien abans prou encaixats.

Es necessària que la veu de les comarques, entri i imperi en el Govern de la Generalitat, que les tribulacions i neguits de les nostres contrades hi sien escoltats, perquè no siguin negligits i permeti governar en un caire més català i no tant barceloní. D'altra manera sembla si nó, que els problemes que comouen Catalunya, són únicament els del nostre Cap i Casal, i cal també tant com Barcelona, cuidar i atendre els braços i el cos de la Pàtria.

El sentir obrerista hi ha guanyat amb l'última crisi a la Generalitat, grans representants seus; són aquests dos homes, Martí Barrera i Ventosa i Roig, amb una vida de plena lluita a favor dels que són explotats i del cooperativisme.

Aquest sentiment esquerrista, obrerista i comarcal, ha estat exposat, pel Conseller Delegat En Miquel Santaló, en la presentació que feu del Govern, al Parlament, en dir que s'imposaven la tasca immediata de constitució del Consell Regional de l'Ensenyança, solució del problema agrari, de Sanitat, etc.

Al *viejecito*, se li proporcionà la alegria de governar. Tant cridà, reclamà, exigí i pidolà, que a

DUES CRISIS

La nostra, resolta en un sentit — i recollim declaracions de l'honorable President de Catalunya — més esquerrista, obrerista i comarcal.

Era la nostra crisi, purament de tràmit, que ja havia plantejada, el nomenament d'En Josep

l'últim hom cregué que darrera En Lerroux, hi havia un estat d'opinió, que l'home de l'any 1909 el revolucionari i el crema-convents, avui amic de la plutocràcia, aconseguiria a germanar interessos que són tan difícilment conciliables.

De primer antuvi ja escamotejà la seva presentació davant del Parlament, i després la virada iniciada tan ràpidament, tan bon punt fou a la *cumbre*, escamaren els bons republicans, contant-hi entre aquests els socialistes, que tantes proves n'han donat, i el dia 2 d'Octubre, després d'una exposició de programa amb facultats d'interpretar les lleis, i d'una lliçó de dialèctica, de lògica, de veritat, sortida de boca del paladí més ferm, que ha tingut la democràcia espanyola, D. Manuel Azaña, el *caudillo*, iniciava una retirada vergonyant.

Volgué morir com els gladiadors romans, amb un noble «ave César morituri te salutant», i les paraules, en llavis d'un vell xaruc, resonaren en el Parlament com el bleix d'un xai mig degollat.

El govern provisional que ha de presidir les properes eleccions, té el defecte d'ésser presidit per un representant del partit radical, al qual el Parlament va censurar l'actuació, i el de no tenir-hi representació els socialistes. Això últim degut a l'home de *corazón*, domador de lleons i encantador de serps.

Com a catalans d'esquerra, el nom de Pi i Sunyer en un Ministeri tan delicat com el de Treball ens afalaga, i ens és fermaça de bona tasca a realitzar.

Avui mateix ens enterem com en el primer Consell de Govern celebrat, s'ha donat pressa al traspàs de serveis, i tenim dret i confiança a esperar-ne benifets per la nostra terra i per la República.

En Carles Pi i Sunyer

Noti Ministre del Treball del Govern de la República